

Tavoitteet ja sisällöt

Vuosiluokat 1–2

Kuvataiteen opetuksessa tulee harjoittaa monipuolisesti aistihavaintojen tekoa ja mielikuvituksen käyttöä. Lähestymistapa on leikinomainen. Kuvailmaisun perustaidot sekä kuvataiteelle ominaisten työtapojen ja materiaalien käyttö ovat opetuksen perussisältöä. Opetuksessa painotetaan kuvataiteellista prosessia, jonka osia ovat suunnittelu, luonnostelu, työn toteuttaminen ja arviointi. Oppilasta kannustetaan töidensä viimeistelyyn ja niiden säilyttämiseen.

Taulukoiden esimerkit ovat mahdollisuuksia, joita opettajat voivat käyttää opettaessaan kyseistä asiaa. Kaikkia taulukoiden esimerkkejä ei tarvitse käyttää.

Tavoitteet

Oppilas

- oppii ilmaisussa tarvittavia taitoja ja tietoja: tekee havaintoja ja pohtii niitä
- harjoittelee luovaa ongelmaratkaisua ja käyttää mielikuvitusta
- saa elämyksiä ja uusia kokemuksia kuvan tekemisessä ja rakentelussa
- oppii kuvataiteen eri tekniikoita ja tutustuu erilaisiin materiaaleihin
- tutustuu kuvataiteen keskeisiin käsitteisiin
- oppii tarkastelemaan töitä ja keskustelemaan niistä
- tutustuu erilaisiin näkemyksiin taiteesta ja kuvallisesta viestinnästä
- oppii ymmärtämään todellisen ja kuvitteellisen maailman eroja
- tutustuu kotipaikkansa taiteeseen, rakennuksiin ja luonnonympäristöön

Sisällöt

Kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu

Tekniikka	Keskeistä	Esimerkkejä
Piirustus	erilaisten piirtimien käyttö	lyijykynä, hiili, värikynät, tussit, vahaliidut luonnostelu
Maalaus	eri maalaustekniikoiden käyttö sopivan maalauspohjan valinta	vesiväri, valmispeitevärit, pastelliliidut, sekatekniikat (batiikkitekniikka ym.) ja kollaasi paperin kestävyys ja karheus eri laaduissa (esim. koulupaperi, litoposter) akvarellipaperi, pahvit pää- ja välivärit, vastavärit, lämpimät ja kylmät värit
Grafiikka	erilaisten painomenetelmien käyttö työvälineiden ja työvaiheiden nimitykset painotuotteen erottaminen maalauksesta/piirroksista	leimasinpainanta, kohopainomenetelmät (lino, collagrafia, pressprint) , monotypia ja kaavainpainanta tela, painolaatta, vedos, vedostaminen, vedosten merkitseminen
Keramiikka ja kuvanveisto	saven työstön perusteet rakentelun ja muovailun materiaaleja ja keinoja kuvanveiston perinteet	peukalo-, makkara- ja levytekniikka pahvit, paperimassa, rautalanka, puu, kierrätysmateriaalit, romutavara, luonnonmateriaalit , muovailuvaha, lumi liittäminen, punominen, taitteleminen jne. materiaalit: savi, puu, kivi, metalli käsitteistöä: mm. massa, rytmi, reliefi tekniikoita: lisäys ja poistotekniikat

Taiteentuntemus ja kulttuurinen osaaminen

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Kuvataiteen tarkastelu	taideteosten tarkastelu ja niistä keskustelu	tutustuminen taidenäyttelyihin ja kirjojen taidekuviin
	erilaisen taiteen arvostaminen ja ymmärtäminen	taiteen eri tekniikat eri maiden taide
	omien töiden arvostaminen	viimeistely, säilytys, näyttelyn rakentaminen

Ympäristöestetiikka, arkkitehtuuri ja muotoilu

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä

Rakennettu ympäristö ja luonnonympäristö	rakennetun ja luonnonympäristön erottaminen toisistaan	erilaiset rakennukset ihmisen kädenjälki luonnossa (viljely, tiestö)
	lähiympäristöön tutustuminen	kodin ja koulun ympäristö (rakennukset, metsät, polut jne.) oma huone majan rakentaminen
	ympäristön esteettiset, eettiset ja ekologiset arvot	
	pienoismallit	pahvi- ja tikkutalot
Muotoilu	kodin ja koulun esineympäristöön tutustuminen	kaunis ja ruma esine tarpeellinen ja turha esine
	käsityön ja teollisesti valmistetun esineen erottaminen toisistaan	oman esineen suunnittelu

Media ja kuvaviestintä

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Erilaiset kuvat	valokuva, elokuva, sarjakuva, uutiskuva, mainoskuva ja taidekuva televisio-ohjelmat	tutustutaan erilaisiin kuviin verrataan erilaisten kuvien ominaisuuksia kuvan ja tekstin yhdistäminen omien TV-katselutottumusten analysointia
Sarjakuva	sarjakuvan keinot ja tekeminen	luetaan ja piirretään sarjakuvaa

Vuosiluokat 3–4

Kuvataiteen opetuksessa tulee harjoittaa monipuolisesti aistihavaintojen tekoa ja mielikuvituksen käyttöä. Lähestymistapa on leikinomainen. Kuvailmaisun perustaidot sekä kuvataiteelle ominaisten työtapojen ja materiaalien käyttö ovat opetuksen perussisältöä. Opetuksessa painotetaan kuvataiteellista prosessia, jonka osia ovat suunnittelu, luonnostelu, työn toteuttaminen ja arviointi. Oppilasta kannustetaan töidensä viimeistelyyn ja niiden säilyttämiseen.

Taulukoiden esimerkit ovat mahdollisuuksia, joita opettajat voivat käyttää opettaessaan kyseistä asiaa. Kaikkia taulukoiden esimerkkejä ei tarvitse käyttää.

Tavoitteet

Oppilas

- oppii asettamaan itselleen tavoitteita, tekemään valintoja sekä perustelemaan niitä
- oppii tuntemaan ja käyttämään tarkoituksenmukaisesti erilaisia materiaaleja kuvan tekemisessä ja rakentelussa
- oppii hahmottamaan tilaa
- oppii tarkastelemaan taidetta ja kuvallista viestintää ja arvostamaan niissä erilaisia näkemyksiä
- tutustuu nykytaiteeseen ja oululaisten taiteilijoiden töihin
- oppii käyttämään kuvataiteellisia käsitteitä
- oppii nauttimaan taiteesta

Sisällöt

Kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu

Tekniikka	Keskeistä	Esimerkkejä
Piirustus	erilaisten piirtimien monipuolinen käyttö	lyijykynän eri vahvuudet, hiili, värikynät, grafiittikynä, tussit, vahaliidut luonnostelu
Maalaus	eri maalaustekniikoiden monipuolinen käyttö sopivan maalaus pohjan valinta värioppi	laveeraaminen, vesiväri, guassi, tussi, valmispeitevärit, pastelliliidut, akryyli, sekatekniikat (batiikkitekniikka ym.) ja kollaasi, paperin kestävyys ja karheus eri laaduissa (esim. koulupaperi, litoposter, akvarellipaperi) pää- ja välivärit, vastavärit, lämpimät ja kylmät värit
Grafiikka	erilaisten painomenetelmien käyttö työvälineiden ja työvaiheiden nimitykset	leimasinpainanta, kohopainomenetelmät (lino, collagrafia, carborundum, pressprint, puupiirros), monotypia ja kaavainpainanta tela, painolaatta, vedos, vedostaminen, vedosten

	painotuotteen erottaminen maalauksesta/piirroksesta	merkitseminen
Keramiikka ja kuvanveisto	saven työstön perusteet rakentelun ja muovailun materiaaleja ja keinoja kuvanveiston perinteet	peukalointi, makkaratekniikka, levytekniikka paperimassa, muovailuvaha, selluvilla, kipsi, rautalanka, puu, lumi, kierrätysmateriaalit, romutavara, luonnonmateriaalit liittäminen, punominen, taitteleminen jne. materiaalit: savi, puu, kivi, metalli käsitteistöä: mm. massa, volyyymi, rytmi, reliefi lisäys ja poistotekniikat, valaminen
Muut ilmaisukeinot	tilataide taide ympäristössä ympäristötaide kuvallisen median teknologian ja materiaalien käyttö ilmaisun välineinä	installaatiot, liike, ääni ja valo osana teosta lähiympäristön taideteokset taiteen keinoin rakennetun ja luonnon ympäristön tutkimista, hahmottamista ja siihen vaikuttamista (taiteilijoita ja esimerkkejä) valokuva, elokuva, digitaalinen kuva, videoteokset, kopiokone ilmaisun apuna, leikemateriaali esim. lehdistä

Taiteentuntemus ja kulttuurinen osaaminen

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Kuvataiteen tarkastelu	taideteosten tarkastelu ja niistä keskustelu	tutustuminen taidenäyttelyihin ja -museoihin kirjojen taidekuvat
	kuvataiteen käsitteistöön tutustuminen	
	suomalaiskansallisiin taideaarteisiin tutustuminen	
	taiteilijan työhön tutustuminen hyödyntäen paikallisia yhteistyötahoja.	keskusteleminen taiteilijan/taidemuseon tai taidegallerian työntekijän kanssa
	monenlaisen taiteen arvostaminen ja ymmärtäminen	taiteen eri tekniikat eri maiden taide
	omien töiden arvostaminen	viimeistely, kehystys, säilytys, näyttelyn rakentaminen

Ympäristöestetiikka, arkkitehtuuri ja muotoilu

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Rakennettu- ja luonnonympäristö	rakennetun ja luonnonympäristön erottaminen toisistaan	erilaiset rakennukset ihmisen kädenjälki luonnossa rakennetun ja luonnonympäristön vuorovaikutus
	lähiympäristöön tutustuminen ja sen suunnittelua	luokkahuone koulupiha, oma koti, asuinalue
	ympäristön esteettiset, eettiset ja ekologiset arvot	
	pienoismallit	rakennuksia ympäristöineen
	arkkitehtuurin perinteitä	suomalainen kulttuurimaisema tärkeimpiä suomalaisia kulttuurirakennuksia ja niiden tunnuspiirteitä
Muotoilu ja esinekulttuuri	kodin ja koulun esineympäristöön tutustuminen	esineiden vertailua
	käsityön ja teollisesti valmistetun esineen erottaminen toisistaan	oman esineen suunnittelu esineiden vertailua
	materiaalien tarkoituksenmukainen ja ekologinen käyttö	esineen elinkaari, materiaalien uusiokäyttö, ympäristömerkki, tuoteseloste
	kulutuskritiikki	omien valintojen merkitys kestävän kehityksen kannalta

Media ja kuvaviestintä

Tekniikka	Keskeistä	Esimerkkejä
Valokuvaus	valokuva mediassa ja taiteena valokuva oman elämän kuvittajana	uutiskuvan, mainoskuvan, muotokuvan ja taidekuvan ominaisuudet ja symboliikka mustavalkokuva, värikuva, diakuva, digitaalinen kuva mahdollisuuksien mukaan valokuvan kehitys valmiiden valokuvien tarkastelu
Elokuva ja video	elokuvan ja videokuvauksen perusteita elokuvan analysointia	kuvanrajaaminen kuvakulmat, kuvakerronta, kuvakoot, tehosteet, animaatio

Televisio viestintävälineenä	televisio-ohjelmien ja omien katselutottumusten analysointia televisiomainonnan keinot	
Graafinen suunnittelu	kuvan ja tekstin yhdistäminen kuvitus ja taitto merkit, tuotemerkit	kuvakollaasi
Sarjakuva	sarjakuvan ilmaisukeinoja ja tyylejä	kuvakulmat, kuvakerronta, kuvakoot

Vuosiluokat 5–6

Tavoitteet edellisiä syventäen

Taulukoiden esimerkit ovat mahdollisuuksia, joita opettajat voivat käyttää opettaessaan kyseistä asiaa, kaikkia taulukoiden esimerkkejä ei tarvitse käyttää.

Oppilas

oppii käyttämään kuvataiteen keskeisiä käsitteitä keskustellessaan kuvista tarkastelee ja arvioi taidetta, kuvaviestintää ja ympäristöä eri näkökulmista oppii tuntemaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja ja käyttämään keskeisiä kuvaviestinnän välineitä
tutustuu taidehistoriassa suomalaisen kultakauden ajan taiteeseen ja alustavasti keskeisiin tyylisuuntiin.
löytää ja tunnistaa erilaisia esteettisiä arvoja
arvioi omaa ja toisten kuvallista ilmaisua ja työtapoja.

Sisällöt

Kuvailmaisussa rohkaistaan oppilasta ilmaisemaan itseään, omia havaintojaan, ajatuksiaan ja mielikuviaan, erilaisin kuvallisin keinoin. Kuvallisessa ilmaisussa käytetään hyväksi opittuja tietoja

- sommittelun elementeistä (esim. viiva, väri, muoto)
- kuvallisista muuttujista (esim. piste, viiva, pinta, tekstuuri, valo ja varjo, tila)
- väreistä (pää- ja välivärit, värin taittaminen ja murtaminen, kylmät ja lämpimät värit) ja
- kuvataiteen tyyleistä ja symboleista.

Oma työskentelyprosessi pyritään hahmottamaan kokonaisuudessaan: luonnostelusta itse työn tekemiseen, työn tarkasteluun ja siitä keskusteluun. Keskustelussa hyödynnetään kuvataiteen käsitteistöä.

Kuvailmaisu ja kuvallinen ajattelu

Tekniikat	Keskeistä	Esimerkkejä
Piirustus	erilaisten piirtimien monipuolinen käyttö	lyijykynän eri vahvuudet, hiili, värikynät, grafiittikynä, tussit, vahaliidut jne.
Maalaus	eri maalaustekniikoiden monipuolinen käyttö sopivan maalaus pohjan valinta	vesiväri, guassi, tussi, valmispeitevärit, pastelliidut, akryyli, sekatekniikat (batiikkitekniikka ym.) ja kollaasi paperin kestävyys ja karheus eri laaduissa; esim. koulupaperi, litoposter, akvarellipaperi
Grafiikka	erilaisten painomenetelmien käyttö työvälineiden ja työvaiheiden nimitykset painotuotteen erottaminen maalauksesta/piirroksista	leimasinpainanta, kohopainomenetelmät (lino, collagrafia, carborundum, pressprint, puupiirros), monotypia ja kaavainpainanta tela, painolaatta, vedos, vedostaminen, vedosten merkitseminen
Keramiikka ja kuvanveisto	saven työstön perusteet rakentelun ja muovailun materiaaleja ja keinoja kuvanveiston perinteet	peukalointi, makkaratekniikka, levytekniikka paperimassa, muovailuvaha, selluvilla, kipsi, rautalanka, puu, lumi, kierrätysmateriaalit, romutavara, luonnonmateriaalit liittäminen, punominen, taitteleminen jne. materiaalit : savi, puu, kivi, metalli

		käsitteistöä: mm. massa, volyymi, rytmi, reliefi tekniikoita: lisäys ja poistotekniikat, valaminen
Muut ilmaisukeinot	tilataide taide ympäristössä ympäristötaide kuvallisen median teknologian ja materiaalien käyttö ilmaisun välineinä	installaatiot, liike, ääni ja valo osana teosta lähiympäristön taideteokset taiteen keinoin rakennetun ja luonnon ympäristön tutkimista, hahmottamista ja siihen vaikuttamista (taiteilijoita ja esimerkkejä) valokuva, elokuva, digitaalinen kuva, videoteokset, kopiokone ilmaisun apuna, leikemateriaali esim. lehdistä.

Taiteentuntemus ja kulttuurinen osaaminen

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Kuvataiteen tarkastelu	taideteosten tarkastelu ja niistä keskustelu	tutustuminen taidenäyttelyihin ja museoihin, kirjojen taidekuvat, taideteosten sanoman pohtiminen
	oman tekemisen kautta tutustuminen eri kulttuurien kuvamaailmaan, taidehistoriaan ja nykytaiteeseen	taidekuvasuurenokset
	taidehistorian tyylisuuntia ja ilmiöitä meillä ja muualla	ismit, kuvasymboliikka (mm. väri- ja muotosymboliikka) nykytaide, suomalais-kansallisia mestareita ja teoksia
	taiteilijan työhön tutustuminen hyödyntäen paikallisia yhteistyötahoja.	keskusteleminen taiteilijan/taidemuseon tai taidegallerian työntekijän kanssa
	länsimaisen taiteen perinteet	suhteessa johonkin muuhun kulttuuriin (Aasia, Intia, Japani, Etelä-Amerikka tms.)
	monenlaisen taiteen arvostaminen ja ymmärtäminen	taiteen eri tekniikat, eri maiden taide
	omien töiden arvostaminen	viimeistely, kehystys, säilytys, näyttelyn rakentaminen

Ympäristöestetiikka, arkkitehtuuri ja muotoilu

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Rakennettu- ja luonnonympä- ristö	rakennetun ja luonnonympäristön erottaminen toisistaan	ihmisen kädenjälki luonnossa rakennetun ja luonnonympäristön vuorovaikutus
	lähiympäristöön tutustuminen ja sen suunnittelua	luokkahuone, koulupiha, oma koti, asuinalue
	ympäristön esteettiset, eettiset ja ekologiset arvot	
	pienoismallit	rakennuksia ympäristöineen
	arkkitehtuurin perinteitä	suomalainen kulttuurimaisema, tärkeimpiä suomalaisia kulttuurirakennuksia ja niiden tunnuspiirteitä, integrointi historiaan
Muotoilu ja esinekulttuuri	kodin ja koulun esineympäristöön tutustuminen	esineen ja paikan suhde (esim. mikä ero koulun ja kodin esineistöllä)
	käsityön ja teollisesti valmistetun esineen erottaminen toisistaan	oman esineen suunnittelu, esineiden vertailua
	muotoilun tyylisuuntia ja	

	tärkeimpiä suomalaisia edustajia	
	materiaalien tarkoituksenmukainen ja ekologinen käyttö	esineen elinkaari, materiaalien uusiokäyttö, ympäristömerkki, tuoteseloste
	kulutuskritiikki	omien valintojen merkitys kestävän kehityksen kannalta

Media ja kuvaviestintä

Tekniikka	Keskeistä	Esimerkkejä
Valokuvaus	valokuva mediassa ja taiteena teknologia ja valokuva valokuva oman elämän kuvittajana	uutiskuvan dokumenttiarvo, mainoskuva, muotokuva, taidekuva mustavalkokuva, värikuva, diakuva, digitaalinen kuva mahdollisuuksien mukaan valokuvan kehitys erilaiset kamerat ja kuvankäsittely neulanreikäkamera, digitaalinen kuva, kopiokoneen ja tulostinten mahdollisuudet kuvien tuottamisessa ja muokkaamisessa valmiiden valokuvien tarkastelu ja työstö (mm. fotomontaasi)
Elokuva ja video	elokuvakerronnan perusteita elokuvan analysointia videokuvaus videotaide	kuvakulmat, kuvakerronta, kuvakoot, animaatio lajityyppejä, kohtausanalyysi videokameran käyttö, suoraan kameralla leikkaaminen, jälkikäsitteily (editointi kahdella nauhurilla, editointipajalla, tietokoneella)
Televisio viestintävälineenä	televisio-ohjelmien ja omien katselutottumusten analysointia, televisiomainonnan keinot	
Graafinen suunnittelu	kuvan ja sanan yhdistäminen kuvitus, typografia ja taitto mainonnan ilmaisukeinoja ja kanavia merkit, tuotemerkit	
Sarjakuva	sarjakuvan ilmaisukeinoja ja tyylejä	kuvakulmat, kuvakerronta, kuvakoot, tehosteet

Vuosiluokat 7–9

Tavoitteet edellisiä syventäen

- ilmaisee omia havaintoja, mielikuvia, tunteita ja ajatuksia kuvallisin keinoin
- tarkastelee kuvataiteen ilmiöitä ajassa ja eri kulttuureissa
- tutustuu taidehistoriassa länsimaisen taiteen perinteeseen
- tarkastelee omia ja toisten töitä sekä taidekuvia sisällöllisen ja muodollisen analyysin avulla
- käyttää keskeisiä kuvaviestinnän välineitä omien ajatustensa ilmaisemiseen mediassa
- ymmärtää taiteen tapoja käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä
- oppii hyödyntämään kulttuuripalveluja ja sähköisiä viestimiä oman työskentelyn, tiedonhankinnan ja elämysten lähteinä.

Taulukoiden esimerkit ovat mahdollisuuksia, joita opettajat voivat käyttää opettaessaan kyseistä asiaa. Kaikkia taulukoiden esimerkkejä ei tarvitse käyttää.

Sisällöt

Kuvailmaisussa rohkaistaan oppilasta ilmaisemaan itseään, omia havaintojaan, ajatuksiaan ja mielikuviaan, erilaisin kuvallisin keinoin. Kuvallisessa ilmaisussa käytetään hyväksi opittuja tietoja

- sommittelun elementeistä (esim. viiva, väri, muoto, tila, liike ja aika sekä kultainen leikkaus)

- kuvallisia muuttujista (esim. piste, viiva, pinta, tekstuuri, valo ja varjo, tila)

Kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu

Tekniikat

Tekniikka	Keskeistä	Esimerkkejä
Piirustus	erilaisten piirtimien monipuolinen käyttö groquis	lyijykynän eri vahvuudet, hiili, värikynät, grafiittikynä, tussit, vahaliidut jne.
Maalaus	eri maalaustekniikoiden monipuolinen käyttö sopivan maalauspohjan valinta	vesiväri, guassi, tussi, valmispeitevärit, pastelliliidut, akryyli, tempera, sekatekniikat (batiikkitekniikka ym.) ja kollaasi paperin kestävyys ja karheus eri laaduissa; esim. koulupaperi, litoposter, akvarellipaperi, pahvit ja levyt pohjustettuina
Grafiikka	erilaisten painomenetelmien käyttö työvälineiden ja työvaiheiden nimitykset painotuotteen erottaminen maalauksesta/piirroksista	leimasinpainanta, kohopainomenetelmät lino, collagrafia, carborundum, pressprint, puupiirros, monotypia, syväpaino (kuivaneula) ja kaavainpainanta (serigrafia) tela, painolaatta, vedos, vedostaminen, vedosten merkitseminen
Keramiikka ja kuvanveisto	saven työstön perusteet rakentelun ja muovailun materiaaleja ja keinoja kuvanveiston perinteet	peukalointi, makkaratekniikka, levytekniikka, muottitekniikka paperimassa, muovailuvaha, selluvilla, kipsi, rautalanka, puu, lumi, kierrätysmateriaalit, romutavara, luonnonmateriaalit liittäminen, punominen, taitteleminen materiaalit: savi, puu, kivi, metalli käsitteistöä: massa, volyyymi, rytmi, reliefi tekniikoita: lisäys ja poistotekniikat, valaminen
Muut ilmaisukeinot	tilataide taide ympäristössä ympäristötaide kuvallisen median teknologian ja materiaalien käyttö ilmaisun välineinä	installaatiot, liike, ääni ja valo osana teosta lähiympäristön taideteokset taiteen keinoin rakennetun ja luonnonympäristön tutkimista, hahmottamista ja siihen vaikuttamista (taiteilijoita ja esimerkkejä) valokuva, elokuva, digitaalinen kuva, videoteokset, kopiokone ilmaisun apuna, leikemateriaali esim. lehdistä.

Taiteentuntemus ja kulttuurinen osaaminen

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Kuvataiteen tarkastelu	taideteosten tarkastelu ja niistä keskustelu	tutustuminen taidenäyttelyihin ja -museoihin kirjojen taidekuvat taideteosten sanoman pohtiminen
	oman tekemisen kautta tutustuminen eri kulttuurien kuvamaailmaan, taidehistoriaan ja nykytaiteeseen	taidekuvasuurennot
	taidehistorian tyyliuuntia ja ilmiöitä meillä ja muualla	ismit kuvasympoliikka (mm. väri- ja muotosymboliikka) nykytaide suomalais-kansallisia mestareita ja teoksia
	taiteilijan työhön tutustuminen hyödyntäen paikallisia yhteistyötahoja	keskusteleminen taiteilijan/taidemuseon tai taidegallerian työntekijän kanssa
	länsimaisen taiteen perinteet	suhteessa johonkin muuhun kulttuuriin (Aasia,

		Intia, Japani, Etelä-Amerikka tms.)
	monenlaisen taiteen arvostaminen ja ymmärtäminen	taiteen eri tekniikat eri maiden taide taiteen merkitys erilaisten elämän ilmiöiden kuvaajana
	taidekriittikki	taidekuvien tarkastelua sisällöllisen ja muodollisen analyysin avulla
	omien töiden arvostaminen	viimeistely, kehystys, säilytys, näyttelyn rakentaminen

Ympäristöestetiikka, arkkitehtuuri ja muotoilu

Asia	Keskeistä	Esimerkkejä
Rakennettu- ja luonnonympäristö	rakennetun ja luonnonympäristön erottaminen toisistaan	ihmisen kädenjälki luonnossa rakennetun ja luonnonympäristön vuorovaikutus
	lähiympäristöön tutustuminen ja sen suunnittelua	piha asuinalue kaavoitus
	ympäristön esteettiset, eettiset ja ekologiset arvot	
	pienoismallit	rakennuksia ympäristöineen maisemasuunnittelu
	arkkitehtuurin perinteitä	suomalainen kulttuurimaisema tärkeimpiä suomalaisia kulttuurirakennuksia ja niiden tunnuspiirteitä integrointi historiaan
	lähiympäristön rakennustaiteen ajalliset kerrostumat ja keskeisten rakennustyylien tunnuspiirteet	rakennussuojelu, rakennusten elinkaari
Muotoilu ja esinekulttuuri	kodin ja koulun esineympäristöön tutustuminen	esineen ja paikan suhde
	käsityön ja teollisesti valmistetun esineen erottaminen toisistaan	oman esineen suunnittelu esineiden vertailua
	muotoilun tyylisuuntia ja tärkeimpiä suomalaisia edustajia	
	materiaalien tarkoituksenmukainen ja ekologinen käyttö	esineen elinkaari, materiaalien uusiokäyttö, ympäristömerkki, tuoteseloste
	kulutuskriittikki	omien valintojen merkitys kestävän kehityksen kannalta
	muotoilun prosessit	suunnittelu, käyttö ja näyttöarvo, teollinen valmistaminen
	tekninen piirtäminen	kohtisuorat projektiot

Media ja kuvaviestintä

	Keskeistä	Esimerkkejä
Valokuvaus	valokuva mediassa ja taiteena valokuvan kehitys pimiötyöskentely (fotogrammi) teknologia ja valokuva valokuva oman elämän kuvittajana	uutiskuvan dokumenttiarvo, mainoskuva, muotokuva, taidekuva mustavalkokuva, värikuva, diakuva, digitaalinen kuva erilaiset kamerat ja kuvankäsittely neulanreikäkamera, digitaalinen kuva, kopiokoneen ja tulostinten mahdollisuudet kuvien tuottamisessa ja muokkaamisessa valmiiden valokuvien tarkastelu ja työstö (mm.

		fotomontaasi)
Elokuva ja video	elokuvakerronnan perusteita elokuvan analysointia videokuvaus videotaide	kuvakulmat, kuvakerronta, kuvakoot, animaatio, otos, leikkaus lajityyppejä, kohtausanalyysi videokameran käyttö, suoraan kameralla leikkaaminen, jälkikäsitteily (editointi kahdella nauhurilla, editointipajalla, tietokoneella) liikkuva kuva taideteoksena
Televisio viestintävälineenä	televisio-ohjelmien ja omien katselutottumusten analysointia televisiomainonnan keinot	
Graafinen suunnittelu	kuvan ja sanan yhdistäminen mainonnan ilmaisukeinoja ja kanavia merkit, tuotemerkit	kuvitus, typografia ja taitto
Sarjakuva	sarjakuvan ilmaisukeinoja ja tyylejä	kuvakulmat, kuvakerronta, kuvakoot, tehosteet

Paikalliset linkit, yhteistyötahot ja tapahtumat

Opetuksessa voi käyttää apuna erilaista kulttuuritarjontaa. Tarjonnasta löytyy tietoa alla olevista osoitteista sekä Opettajan kulttuurikalenterista. Opettajan kulttuurikalenteriin on koottu tiedot oululaisten taidelaitosten ja kulttuurijärjestöjen toiminnasta. Kalenterissa on tietoa Oulun kaupungissa järjestettävistä näyttelyistä, teatteriesityksistä, konserteista, kulttuuritapahtumista, työpajoista ja koulutuksesta. Opettajan kulttuurikalenteri ilmestyy painettuna kahdesti vuodessa tammikuussa ja elokuussa.

[Arktiset valot](#), Tiernakaupunki Oulu, lumenveisto; [Elokuvat Oulussa](#); Taiteilijaseuran kotisivut; [Kaleva](#); [Koulun pieni kulttuurikirja](#); Kävelyreitit Oulussa -kirja; Lasten ja nuorten elokuvafestivaalit; Lasten ja nuorten elokuvakoulu; [Lasten ja nuorten teatteripäivät](#); [Musiikkivideofestivaalit](#) [Nuoriso- ja kulttuurikeskus](#); [Oulun kansainväliset lastenelokuvien festivaalit](#); [Oulun kaupunginkirjasto](#); Oulu-kirja; [Oulun Koulun Kohinaa -lehti](#); [Oulun Taidekoulu](#); [Oulun Taidemuseo](#); [Pohjoinen valokuvakeskus](#); [Pohjois-Pohjanmaan museo](#); [Riihi -oppimisympäristö](#); Sanomalehtiweekit; Taidegalleriat; [Taikalamppu](#)